

Archiwum

WIEDZA W PIGUŁCE

Pamięć może być chaosem wspomnień. To, co się wydarzyło, można też próbować porządkować. Obie strategie mają swoje wady i zalety. Gmatwanina przeszłych wypadków może służyć jako opowieść o twojej tożsamości i charakterze, za to uporządkowane archiwum będzie bardziej czytelne i dostępne dla większej grupy osób.

Archiwizacja jest porządkowaniem i udostępnianiem zorganizowanych obiektów.

1. Już istniejące: digitalizuj i przechowuj domowe archiwa.
2. Tworzone na bieżąco: twórz archiwa współczesności. Dokumentuj życie swojej społeczności i to, co jest dla ciebie ważne. Spisuj, nagrywaj, fotografuj i filmuj swoją codzienność. W ten sposób powstaje dziedzictwo kulturowe.

Forma archiwum jest dowolna, zależy ona od charakteru zbioru. Dostosuj interfejs do swoich potrzeb. Może to być:

- strona www
- blog — pamiętnik lub dziennik
- teczka lub skrzynka z analogowymi dokumentami
- foldery w sieci (np. Flickr, Picasa)
- kanał YouTube lub Vimeo
- Tumblr lub Pinterest
- prezentacja
- mapa

W sieci możesz decydować o doborze materiałów i kształcie archiwum w zespole.

Każdy zbiór może być archiwum. Aby tak się stało, pamiętaj o porządkowaniu i organizowaniu elementów zbioru. Opisuj (data i miejsce), taguj, nadawaj kategorie. To jest klucz do posługiwania się archiwum. Ważna jest selekcja — oceniaj jakość i przydatność materiału. Zdecyduj, komu udostępniasz zbiór — czy jest prywatny, otwarty dla znajomych lub rodziny, publiczny czy służy jako baza danych w szkole lub pracy. Możesz swoje archiwum udostępnić na wolnej licencji — może zainspiruje innych do tworzenia własnych dzieł. Ustal, jak długo archiwum ma być czynne — przez krótki okres w celu zrealizowania jakiegoś projektu lub przez czas nieokreślony.

Archiwum jest ważnym elementem budującym tożsamość zarówno jednostki, jak i większej grupy osób. Warto traktować archiwizację jako ważny element codzienności i tworzyć otwarte, przydatne i żywe zbiory wspólnej pamięci.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Obecnie istnieje wiele narzędzi, które umożliwiają łatwe i samodzielne tworzenie archiwów treści cyfrowych. Jak tworzyć archiwa, które są użyteczne i mają ciekawą formę? Z jakich narzędzi w tym celu można korzystać? Uczestniczki i uczestnicy zajęć będą mieli okazję zaplanować własne cyfrowe archiwum przedmiotów codziennego użytku.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- znają przykładowe sposoby archiwizowania cyfrowych treści,
- wiedzą, jakie kryteria musi spełniać archiwum, żeby było przydatne,
- planują własne archiwum porównawcze w formie cyfrowej (przedmiotów codziennego użytku).

Przebieg zajęć

1.

Czas: 10 min

Forma: praca w parach, burza mózgów

Pomoce: tablica, kreda

Poproś uczestników i uczestniczki, żeby w parach porozmawiali o tym, jakie znają archiwa. Następnie poproś grupę o podawanie przykładów archiwów, które znają. Zapisuj pojawiające się odpowiedzi na tablicy.

Podsumuj tę część zajęć, zwracając uwagę, że archiwum może mieć postać analogową i cyfrową. Jeśli nie pojawiły się przykłady archiwów cyfrowych, zapytaj, czy uczestnicy i uczestniczki znają jakieś archiwa cyfrowe. Możesz powiedzieć o folderach zdjęć w programie Flickr lub Picasa, kanałach filmów na Youtube, blogu, stronach z prezentacjami, mapach internetowych ze zdjęciami. Zwróć uwagę, że archiwum może być:

- żywe — elementy mogą być do niego stale dodawane,
- użyteczne,
- mieć ciekawą formę.

Zapytaj grupę, czym powinno charakteryzować się użyteczne archiwum. Zwróć uwagę na:

- łatwość wyszukiwania obiektów,
- dobre oznaczenie i kategorizowanie obiektów,
- jakość obiektów.

2.

Czas: 20 min

Forma: praca w grupach

Pomoce: **karta pracy „Tworzenie archiwum”**

Podziel uczestników i uczestniczki na grupy po 4 osoby. Powiedz, że zadaniem każdej grupy jest teraz zaplanowanie cyfrowego archiwum przedmiotów codziennego użytku. W tym celu rozdaj grupom **kartę pracy „Tworzenie archiwum”** i poproś o zapoznanie się z instrukcjami i uzupełnienie kart.

3.

Czas: 15 min
Forma: prezentacja, dyskusja
Pomoce: efekty pracy z Ćwiczenia 2

Poproś grupy o prezentację swoich archiwów.
Wspólnie zastanówcie się, czy prezentowane pomysły na archiwa spełniają następujące kryteria:

- wyszukiwanie: Czy obiekty da się łatwo wyszukać?
- oznaczenie: Czy zaproponowane oznaczenie jest użyteczne?
- prezentacja: Czy wybór sposobu prezentacji archiwum jest funkcjonalny?

Kryteria wypisz na tablicy przed rozpoczęciem prezentacji.

Ewaluacja

Czy uczestnicy i uczestniczki po przeprowadzeniu zajęć:

- znają przykładowe sposoby archiwizowania cyfrowych treści?
- wiedzą, jakie kryteria musi spełniać archiwum, żeby było przydatne?
- umieją zaplanować własne archiwum w formie cyfrowej?

Opcje dodatkowe

Uczestnicy i uczestniczki mogą zrealizować zaplanowane w czasie zajęć archiwa.

MATERIAŁY

karta pracy „Tworzenie archiwum”

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Przyporządkuj archiwa do przykładowych kategorii, które mogłyby porządkować znajdujące się w nich obiekty.

Archiwa:

Kategorie:

- archiwum tras rowerowych
- archiwum przedmiotów codziennego użytku
- archiwum prac domowych

Kategorie:

Elementy do przyporządkowania:

- łatwa [rozwiązanie: tras]
- średnia [rozwiązanie: tras]
- gruntowa [rozwiązanie: tras]
- współczesne [rozwiązanie: przedmiotów]
- niepełne [rozwiązanie: prac]
- leśna [rozwiązanie: tras]

- duże [rozwiązanie: przedmiotów]
- całodniowa [rozwiązanie: tras]
- kilkugodzinna [rozwiązanie: tras]
- klasa 2 [rozwiązanie: prac]
- asfaltowa [rozwiązanie: tras]
- kuchenne [rozwiązanie: przedmiotów]
- narzędzia [rozwiązanie: przedmiotów]
- gadżety [rozwiązanie: przedmiotów]
- matematyka [rozwiązanie: prac]
- osobiste [rozwiązanie: przedmiotów]
- sprawdzone [rozwiązanie: prac]
- małe [rozwiązanie: przedmiotów]
- elektroniczne [rozwiązanie: przedmiotów]
- trudna [rozwiązanie: tras]
- historia [rozwiązanie: prac]
- chemia [rozwiązanie: prac]
- kilkudniowa [rozwiązanie: tras]
- język angielski [rozwiązanie: prac]
- klasa 1 [rozwiązanie: prac]
- dawne [rozwiązanie: przedmiotów]
- klasa 3 [rozwiązanie: prac]
- dobrze ocenione [rozwiązanie: prac]

SŁOWNICZEK

- **digitalizacja:** działanie polegające na przeniesieniu materiałów zapisanych w postaci analogowej do formatu cyfrowego.
- **dziedzictwo kulturowe:** zbiór rzeczy, obiektów, budynków i zjawisk posiadających historyczną, estetyczną, archeologiczną, naukową, etnologiczną lub antropologiczną wartość, uznawany za godny ochrony prawnej dla dobra społeczeństwa i jego rozwoju.
- **interfejs:** część systemu operacyjnego odpowiedzialna za komunikowanie się z użytkownikiem. Interakcja ta może odbywać się za pomocą tekstu i klawiatury, grafiki i kursora lub ruchów palca na ekranie – przetwarzane są sygnały użytkownika i maszyny.

CZYTELNIA

- Smith Abby, **Dlaczego przekształcać na postać cyfrową?** [online], [dostęp: 05.03.2018], Dostępny w Internecie: http://agad.gov.pl/?page_id=504.
- Stunża Grzegorz D., **Digitalizacja jako działanie społeczne. Aspekty edukacyjne** [online], Historia i Media, [dostęp: 19.04.2013], Dostępny w Internecie: <http://historiamedia.org/2011/09/25/digitalizacja-jako-dzialanie-spoeczne-aspekty-edukacyjne/>.

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Weronika Paszewska, konsultacja merytoryczna: Grzegorz D. Stunża.
Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/archiwum/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Stowarzyszenia Autorów ZAIKS, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Informatyka, IV poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

II. Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera: rysunków, tekstów, danych liczbowych, motywów, animacji, prezentacji multimedialnych.

Nowa podstawa programowa:

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

aktywnie uczestniczy w realizacji projektów informatycznych rozwiązujących problemy z różnych dziedzin, przyjmuje przy tym różne role w zespole realizującym projekt i prezentuje efekty wspólnej pracy.

podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.